
СЕКЦІЯ ІІІ

Обліково-аналітичні процедури та фінансові аспекти розвитку в Україні

Гнусинська О., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Богацька Н.М., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Вінниця, Україна

ПРОБЛЕМИ АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

В умовах розбудови ринкової економіки України заборона зловживання владою в процесі, пов'язаному з роботою ринку, є особливо актуальною. В такому разі саме антимонопольна політика відіграє важливу роль в стабілізації економічних процесів. Побудова конкурентного простору, захист інтересів споживачів і підприємців сприяють правильному формуванню цивілізованих ринкових відносин, зростанню ефективності функціонування національної економіки і є однією з багатьох складових антимонопольної політики держави. В даний час постає проблематичне питання, саме як правильно і раціонально впроваджувати і проводити антимонопольну політику.

Проблеми монопольної політики, тенденції розвитку ринкової економіки досліджували такі вчені, як Д. Барнес, Р. Вернон, В. К. Вескозі, Дж. Е. Гарінгтон, І. Кірцнер, М. Портер, А. Чемберлін, Д. Шиллінг. Проблеми конкурентних відносин в умовах ринкової зміни, механізмів державного регулювання у сфері монопольних відносин розглядалися в працях О. Андрійко, Ю. Бажала, Е. Бакалінської, З. Борисенко, ін.

Антимонопольне законодавство в Україні представлено законом "Про антимонопольний комітет України", який несе у собі всі подробиці про впровадження, здійснення та контроль за діями на монопольному ринку.[1].

Згідно чинного законодавства, монопольним вважається будь-яке підприємство, частка якого на ринку перевищує 35% [2].

Передусім, антимонопольна політика являється певним комплексом економічних, законодавчих і адміністративних заходів, які спрямовані на обмеження умов виникнення і функціонування монополій і захист конкурентного ринку. В процесі діяльності, антимонопольна політика застосовує ряд методів, що

допомагають швидко, якісно і законодавчо врегульовувати відносини на ринку. До методів здійснення антимонопольної політики відносять:

1. адміністративно-імперативні: передбачають накладання штрафів, застосування санкцій;
2. правові: прийняття відповідних законодавчих та нормативно-правових актів;
3. організаційно-контролюючі: проведення моніторингу перевірок, організація виконання певних заходів, пов'язаних з монопольною діяльністю в Україні;
4. профілактично-роз'яснювальні: інформування, внесення пропозицій, роз'яснення щодо кваліфікації порушень [3].

Весь перелік методів допомагає в боротьбі з основними проблемами, що найчастіше виникають в антимонопольній політиці. На даному етапі ринкових відносин, виділяють шість найголовніших чинників, що обмежують проведення антимонопольної політики:

1. Малорозвинене законодавство щодо монополій в міжнародній торгівлі, тобто брак законної бази щодо ведення монополістичних дій на міжнародному рівні.
2. Відсутність реальних важелів впливу на захист прав інтелектуальної власності.
3. Відсутність конкретизації термінів, що мають визначати монопольне становище.
4. Неспроможність створення ефективного конкурентного середовища, яке б забезпечило стає економічне зростання і стабільне підвищення рівня життя народу.
5. Застарілі методи урегулювання монопольних відносин.
6. Брак новітніх методів подолання утисків малих і середніх підприємств монополістичними об'єднаннями.

Для того, щоб позбутися цих проблем та пришвидшити результативність антимонопольної політики, потрібно провести ряд змін в законодавчій базі, ринковому устрою та налагодити міжнародну співпрацю. Для їх впровадження, доречно буде скористатися такими способами:

1. Розробка правових норм із ціноутворення.
2. Складання законів і нормативних актів, які будуть скеровувати монополістичні об'єднання в русло розвитку і підвищення економіки держави.
3. Збільшення впливу держави за допомогою економічних методів, спрямованих на раціональне встановлення цін.
4. Надання монополістам державного забезпечення та підтримки в правильності ведення економічних операцій.
5. Використання досвіду і прикладів правової бази інших країн.
6. Врахування всіх цілей суспільства.
7. Забезпечення контролю над виконанням всіх правил монополістичного світу.

Весь перелік способів подолання антимонопольних криз призведе до швидкого та стабільного вирішення усіх нагальних потреб та в перспективі до економічної стабільності на ринку.

Отже, наразі Україна має певні проблеми в проведенні антимонопольної політики, що спричинені застарілими методами боротьби з монополістичними

системами. Поліпшуючи нормативно-правову базу, можна досягти максимального урегулювання відносин в монополістичному світі і виконати найголовніше завдання антимонопольної політики – поставити діяльність монополій на державний контроль.

Список використаних джерел:

1. <http://rada.gov.ua/news/zak>
2. www.amc.gov.ua.
3. Богацька Н. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання / Н. Богацька, О. Швець [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/ken-dotsbogatska-nm-shvetsoi-resursne-zabezpechennya-diyalnosti-pidpriemstva-v-suchasnih-umovah-gospodaryuvannya>

Кияниця Д., студент
Науковий керівник: Сова О.Ю., к.е.н.,
доцент кафедри
національної економіки та фінансів,
Університет економіки та права «КРОК»,
Україна, м. Київ

ПРІОРИТЕТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Для соціального розвитку України останніх років характерний гострий дефіцит бюджетного фінансування за низької вартості робочої сили та відповідного рівня оплати праці, що є однією з причин скорочення тривалості життя, погіршення якості середньої та вищої освіти, старіння науки, втрати в культурній спадщині інтелектуального потенціалу країни тощо.

Згідно з Бюджетним кодексом України фінансування ключових складових соціальної сфери — освіти, охорони здоров'я, соціальних послуг, які споживаються населенням безпосередньо на місцях та є визначальними для підтримки людського розвитку, здійснюється здебільшого за рахунок коштів бюджетів місцевого рівня. Таким чином, місцеві бюджети виступають основними “інвесторами” соціального розвитку, адже саме на цей управлінський рівень покладено ключові повноваження щодо задоволення базових соціальних потреб [1].

В Україні склалася практика, коли соціальна політика лише реагує в реальному часі на поточні соціальні виклики. Ці виклики зазвичай є досить серйозними та вимагають швидкого й ефективного розв'язання нагальних проблем. Разом із тим у країні досить швидкими темпами актуалізуються соціальні ризики, наприклад потреба в значному збільшенні витрат на соціальне страхування у зв'язку зі старінням населення [3, с. 75].

Фінансування соціальної сфери в Україні здійснюється за такими основними напрямками: соціальний захист у випадку непрацездатності; соціальний захист пенсіонерів; соціальний захист ветеранів війни та праці; соціальний захист сім'ї, дітей та молоді; соціальний захист безробітних; допомога у вирішенні житлового